

Operační možnosti západoněmeckého pozemního vojska v konvenční válce

Podplukovník ing. Josef Chvojan

Velení západoněmecké armády, ve snaze co nejlépe dostát závazkům vyplývajícím z členství v Severoatlantickém paktu a požadavkům koncepce přední strategie, přistoupilo v roce 1969 k dosud nejrozsáhlejší přestavbě pozemního vojska.

Nejdůležitějším požadavkem velení NATO je zvýšit konvenční sílu. Důsledné plnění tohoto požadavku by však znamenalo značný růst vojenských výdajů; proto byla zvolena cesta zvyšování kvality při minimálním kvantitativním růstu početních stavů osob a bojové techniky.

Čistě z vojenského hlediska sleduje přestavba zvýšení bojové připravenosti vojsk a záloh k vedení konvenční války s využitím dosavadních zdrojů a přizpůsobením struktury velení a vojsk pro rychlý přechod z mírového stavu na válečný.

V tomto článku chci blíže rozebrat kvalitativní změny v západoněmeckém pozemním vojsku a jak tyto změny ovlivňují možné použití armádního sboru. Současně jsem si vytkl za cíl upozornit i na ostatní síly a prostředky, které působí v pásmu činnosti armádního sboru a s nimiž jsme dosud jako s významnější silou nepočítali, ale které rozhodně nemůžeme zanedbat.

Hlavní opatření přestavby pozemního vojska

Jedním z prvních zásadních opatření přestavby pozemního vojska bylo sloučení dosavadních pravidelných vojsk, vyčleňovaných do podřízenosti spojeneckých štábů, s teritoriální obranou pod jednotné velení. To umožnilo nově rozdělit úkoly mezi tzv. polní vojsko [tj. dosavadní pravidelné vojsko] a teritoriální vojsko, které bylo vlastně nově vytvořeno.

Hlavním úkolem **polního vojska** (armádních sborů a jim podřízených svazků) v míru je usilovat o co nejvyšší bojovou připravenost a mobilizační pohotovost, která má spočívat v udržování pohotových záloh předurčených k počátečnímu doplnění na válečné počty a k náhradě ztrát pro první dny války.

Výcvik a příprava záloh pro další mobilizační doplňování a rozvinování a náhradu ztrát v dalších dnech války byla přenesena na **teritoriální vojsko**. Dosavadní teritoriální obraně přibyl vedle toho k dřívějším úkolům zabezpečení manévru spojeneckých vojsk na území Německé spolkové republiky a zajištění zázemí nový úkol — budovat své vlastní vojsko. Jsou to tak zvaná velitelská domobranová vojsk, v míru v hodnotě

brigád, které se za války mohou rozvíjet v záložní divize. Svazky mohou být použity nejen pro splnění teritoriálních úkolů, nýbrž i pro posílení svazků a vyšších svazků na frontě. Tím se podstatně zvýšil význam teritoriální obrany jako nedílné složky pozemního vojska v zápolí i v přifrontovém pásmu.

Západoněmecké velení jednou zdůraznilo, že stav kterého dosáhne reorganizací, je výsledkem pečlivých úvah a vědeckých metod zkoumání vojenských problémů a poměru jednotlivých zbraní a pěchoty, problémů vhodnosti použití druhů vojsk, zejména tankových, mechanizovaných či pěších jednotek ve vztahu ke konfiguraci terénu apod. Výsledky byly pojaty do koncepce organizační struktury pozemního vojska „sedmdesátých let“. Inspektor západoněmeckého pozemního vojska generál Schnez v interview s redaktorem listu Frankfurter Allgemeine Zeitung (uveřejněn 22. února 1970) přiznal, že pozemní vojsko se plně přizpůsobuje koncepci „přední strategie“ a že se připravuje sehrát vedoucí úlohu v konvenční válce ve střední Evropě v taktickém i operačním měřítku. To prý má být největším příspěvkem NSR k posílení konvenčních sil NATO. Ačkoli její představitelé oficiálně argumentují obranou terminologií, oprávněně se o vědomí převahy armád Varšavské smlouvy v konvenčních silách, že zejména, že západoněmecké pozemní vojsko se připravuje jak k obraně, tak především k útoku „v taktickém i operačním měřítku“. Převahu armád států Varšavské smlouvy v konvenčních silách chce západoněmecké velení vyrovnávat zvyšováním kvality, za což sklídilo pochvalu i od vrchního velitele spojeneckých sil NATO generála Godpastera. Přizpůsobování organizační struktury možnostem použití sil v konvenční válce této tendenci plně nasvědčuje.

Důsledkem toho je plně přizpůsobení **složení armádních sborů** a současně

i některých divizí předpokládanému použití na jednotlivých operačních směrech. Západoněmecké velení toho dosáhlo změnami v podřízenosti některých divizí (změny by byly stejně nutné při zahájení konfliktu) a reorganizací některých divizí. Vytvořilo nový typ **motorizované divize** o dvou motorizovaných a jedné tankové nebo mechanizované brigádě. Charakteristickým znakem motorizované brigády je větší podíl pěchoty a protitankových prostředků a méně pásových vozidel, zvláště tanků. Divize, podobně jako horská divize, stala se tím způsobilejší pro boj v čelním, pro tanky těžko dostupném terénu (Duryňský les, Český les, Šumava), než mechanizovaná nebo tanková divize.

Toto zdánlivé oslabení úderné síly prvosledových svazků se však kvalitativně vyrovnává vytvořením **sborových úderných záloh**, určených k ovlivňování boje na citlivých místech v pásmu činnosti sboru. Z tanků, které se reorganizací uvolnily, vznikl sborový tankový pluk jako tanková záloha velitele sboru. Trvalou součástí sborových záloh se stala u každého armádního sboru jedna výsadková brigáda (ze složení vvd) jako zcela nový prvek, velmi pohyblivý a nezávislý na terénu a do jisté míry ani na vzdálenosti od fronty.

Pro bojové a ženijní zabezpečení záloh a pro posilování svazků má armádní sbor — kromě týlových jednotek — celou řadu samostatných útvarů a jednotek, které do nedávné doby vůbec neexistovaly nebo byly pouze rámcové. K jejich výstavbě bylo možné přikročit teprve po konečném dořešení organizace divizí a na základě potřeb a zvyšujících se požadavků na schopnost vést válku konvenčními zbraněmi. Patří tam zejména dělostřelecké hlavňové jednotky, protiletadlové jednotky, ženijní prapory, nový prapor obojživelných přepravních prostředků a dopravní letecké (vrtulníkové) pluky. K vedení průzkumu má sbor vlastní rotu.

Pozemní síly a prostředky Německé spolkové republiky

Složení sil a prostředků pozemního vojska NSR výrazně ovlivňuje strategická poloha území NSR v přední bojové zóně střeoevropského válčiště a místo a úloha těchto sil v operacích na válčišti.

Na rozdíl od jiných armád členských států NATO, umístěných v NSR, jsou v nich zastoupeny nejen síly západoněmeckého polního vojska, podřízeného Severoatlantickému paktu, nýbrž i svazky,

útvary a jednotky, které nepatří do složení sil vyčleňovaných pro NATO, nebo ani nejsou součástí spolkové armády.

Vedle polního vojska tvoří podstatnou část pozemních sil a prostředků teritoriální vojsko, nazývané také — pro odlišení od původních jednotek teritoriální obrany — vojskem domobrany. Bojovou složkou mimo spolkovou armádu je pohraniční vojsko Spolkové ostrahy

hranic (Bundesgrenzschutz — BGS) ministerstva vnitra, jehož význam zvláště v posledních letech značně vzrostl.

Západoněmecké **polní vojsko** má celkem 12 divízi a je uskupeno do tří armádních sborů, které jsou nejvyššími organickými celky, vyčleňovanými v podstatě beze změny do podřízenosti spojeneckých velitelství. Při poměrně jednotné organizaci svazků má každý armádní sbor jiné složení, které plně odpovídá za současných podmínek zámyslu jejich použití na jednotlivých operačních směrech, v závislosti na jejich důležitosti a na možnostech různých typů divízi vést boj v rovném nebo členitém terénu.

Na hlavním (berlínském) směru je rozmístěn 1. armádní sbor se čtyřmi divizemi (1, 7, 11 md a 3 td) a tvoří nejsilnější a nejmodernější vyzbrojené uskupení západoněmeckého pozemního vojska.

Proti ČSSR je rozmístěn 2. armádní sbor o třech divizích (4 md, 1 hd a 10 td) a štáb 1 vvd.

Konečně 3. armádní sbor o třech divizích (2 md, 5 a 12 td) je zaměřen proti jižní části NDR na erfurtský směr.

Zbývajících 6 md je umístěna na území Schleswig-Holstein a patří do kompeten-

ce velitelství spojeneckých sil na severoevropském válčišti.

1. armádní sbor je operačně podřízen Severní skupině armád, 2. a 3. sbor Střední skupině armád; z nich 2. armádní sbor zabezpečuje pravý bok armád a vlastně celého středoevropského uskupení.

K teritoriálnímu vojsku patří především již dříve uvedená velitelství domobrany vojenských okruhů. V každém ze šesti vojenských okruhů je plánováno jedno velitelství domobrany. Dále jsou to motorizované prapory krajských velitelství teritoriální obrany, jichž má být celkem 33 (jeden až dva prapory u každého velitelství), a zajišťovací rotý okresních velitelství teritoriální obrany v celkovém počtu asi 300 rot. Kromě toho patří k teritoriálnímu vojsku celá řada spojovacích, ženijních, technických a jiných pomocných jednotek.

Pohraniční vojsko Spolkové ostrahy hranic je rozmístěno podél státních hranic s ČSSR a NDR a je uskupeno do čtyř velitelství: Sever, Střed, Jih a Pobřeží. Každé velitelství má dvě skupiny ostrahy hranic po dvou až čtyřech praporech ostrahy hranic a po jednom technickém (ženijním) praporu. Celkem má Spolková ostraha hranic 23 praporů a 8 technických (ženijních) praporů o celkovém počtu asi 22 000 osob, po mobilizačním doplnění až 30 000 osob.

Síly a prostředky pozemního vojska v pásmu proti ČSSR

Pro zjednodušení a v zájmu konkrétního přiblížení vezměme pro kvalitativní i kvantitativní hodnocení protivníka pouze pásmo proti ČSSR, tedy v podstatě prostor rozmístění sil a prostředků 2. armádního sboru a ostatních vojsk na území spolkových zemí Baden-Württemberg a Bayern, které je totožné s teritoriem 5. vojenského okruhu (Stuttgart) a 6. vojenského okruhu (München).

Toto pásmo není sice typické pro útočnou variantu použití západoněmeckého pozemního vojska. Pro způsob použití sil proti ČSSR je směrodatná především důležitost operačního směru, který ve srovnání např. s berlínským směrem může připadat jako méně významný. Tomu tak ve skutečnosti je. Proto také síly na tomto směru jsou relativně menší, méně kvalitně vyzbrojené a více závislé na době, nutné k dosažení plné bojové připravenosti, na mobilizačním doplnění a přeskupení. To však nijak nesnižuje jejich celkovou absolutní kvalitní a kvantitativní hodnotu, jejíž nižší hodnocení by mohlo mít vážné důsledky.

Zhodnocení všech variant charakteru operací v pásmu proti ČSSR by přesáhlo rámec této úvahy. Stejně bychom asi zřejmě dospěli k závěru, že při různých možnostech vývoje situace ve světovém nebo jen evropském měřítku může dojít k různým způsobům použití sil a prostředků v tomto pásmu. V každém případě počítejme nejméně s těmi silami a prostředky, které zde již nyní jsou a které by s největší pravděpodobností představovaly možného protivníka.

Síly a prostředky 2. armádního sboru.

Ve složení 2. armádního sboru (Ulm) je 4. motorizovaná divize (Regensburg), 1. horská divize (Garmisch-Partenkirchen), 10. tanková divize (Sigmaringen), 25. vzdušná výsadková brigáda (Calw), 200. tankový pluk (ve výstavbě) a další sborové jednotky druhů vojsk a služeb.

Základní počty konvenčních sil 2. armádního sboru uvádí **tabulka 1**. Z ní je zřejmé, že sbor má celkem 36 bojových praporů, z toho 14 tankových nebo

ZÁKLADNÍ POČTY KONVENČNÍCH SIL 2. ARMÁDNÍHO SBORU NSR

Svazek, útvar	Prapory, oddíly					Osoby	Zbraně						
	mopr hpr	mpr	vvpr	tpr ptpr	do		Tanky	Děla	Min.	RM	PTŘS	PTK	OT
4 mod	6	1	—	4	5	20 000	120	72	60	16	50	115	350
1 hd	6	2	—	3	5	19 500	180	60	76	16	70	130	700
10 td	—	4	—	5	5	18 000	300	72	44	16	40	75	840
25 vvb	—	—	3	—	—	2 700	—	—	12	—	30	4	90
200 tp	—	—	—	2	—	1 500	120	—	6	—	—	—	50
dělostřelectvo sboru	—	—	—	—	3	2 000	—	36	—	—	—	—	—
Celkem 2 as	12	7	3	14	18	63 700	720	240	198	48	190	324	2030

protitankových, a 18 dělostřeleckých oddílů (bez posílení a prostředků ZHV) převážně houfnic větších ráží (155 a 203,2 mm). Údernou a palebnou sílu představuje přes 700 středních tanků, přes 500 protitankových samohybných zbraní a téměř 500 děl a minometů.

Důležitá je okolnost dosud málo známá, že tyto síly jsou po několika dnech bojové činnosti plynule doplňovány na plné početní stavy ze zálohy osob a výzbroje, vytvořené již při mobilizaci nad plánované početní stavy.

Síly a prostředky teritoriálního vojska a pohraničních jednotek.

Jak již jsem uvedl, buduje každý vojenský okruh v podstatě záložní svazek, velitelství domobrany, složené za války ze dvou motorizovaných pluků, z ženijního praporu a ze dvou protitankových a dvou minometných rot. Jde tedy o lehkou motorizovanou divizi (počty viz tabulku 2), kterou je možné snadno doplnit dalšími motorizovanými jednotkami, dělostřelctvem a tanky, popřípadě rozšířit o třetí pluk nebo změnit pluky na brigády a vytvořit plnohodnotnou motorizovanou divizi.

U 6. vojenského okruhu bylo již v roce 1970 organizováno 18. velitelství domobrany (Neuburg a.d. Donau), u 5. vojenského okruhu je 17. velitelství domobrany ve výstavbě.

Kromě svazků, podléhajících vojenským okruhům, má každé krajské velitelství teritoriální obrany v podřízenosti jeden až dva motorizované prapory a

okresní velitelství teritoriální obrany jednu zajišťovací rotu. Na teritoriu 5. a 6. vojenského okruhu bude tedy asi 10 motorizovaných praporů a nejméně 70 zajišťovacích rot, nepočítaje další jednotky rozmístěné v okresech mimo pásmo proti ČSSR.

Také u všech svazků, útvarů a jednotek teritoriálního vojska je zabezpečeno nahrazování ztrát osob a výzbroje a tím také udržení jejich bojeschopnosti po dlouhou dobu.

Konečně poslední významnou složkou, která se může zúčastnit operace v pásmu armádního sboru, jsou bojové jednotky Spolkové ostrahy hranic (Bundesgrenzschutz — BGS), které jsou policejním orgánem ministerstva vnitra k plnění úkolů ochrany hranic s ČSSR a NDR a k udržování pořádku v pohraničním pásmu. V pásmu proti ČSSR je dislokována jedna skupina v síle zesíleného pluku (1. skupina BGS ve Schwandorf ze složení velitelství BGS Jih v MÜNCHEN). Skupina má tři prapory BGS a jeden technický (ženijní) prapor. Kompetence skupiny je prostorově vymezena do hloubky pásma 30 km od hranic, na jihu hranicemi s Rakouskem, na severu přibližně čarou AŠ — Selb.

Tyto síly teritoriálního vojska a pohraničních jednotek v celku mají hodnotu více než 30 motorizovaných praporů, přes 100 děl a minometů a asi 250 protitankových zbraní, což se dá přirovnat asi ke třem lehkým motorizovaným divizím nebo k jakémusi „malému motorizovanému sboru“.

Možnosti použití sil a prostředků pozemního vojska v pásmu 2. armádního sboru

Reorganizovaná 4. motorizovaná divize je novým typem svazku, svou organizací a výzbrojí přizpůsobeným k vedení boje v silně zalesněném a členitém terénu, jaký je právě v prostoru rozmístění divize na karlovarském a plzeňském směru, v horském pásmu Českého lesa, Smrčin a výběžků Franckého Jury a Bavorského lesa. Její dvě motorizované brigády, každá o třech motorizovaných praporech, o jednom protitankovém praporu a o jednom polním dělostřeleckém oddíle, mají větší podíl pěchoty a protitankových prostředků.

Ve výzbroji motorizovaných praporů jsou jedinými mechanizovanými bojovými prostředky minomety a protitankové řízené střely na pásových podvozcích. Pěchota se přesunuje do prostoru zasazení nákladními automobily, pěšky nebo vrtulníky. Podle hodnocení odborníků může mo-

torizovaná brigáda bez posilování zasadit více pěchoty (asi 2 500 osob) než celá motostřelecká divize státu Varšavské smlouvy a několikanásobek počtu dosavadní západoněmecké mechanizované brigády (Bayern — Kurier ze dne 7. 6. 1969).

Soustředěním hlavních protitankových prostředků do jednoho protitankového praporu dostává motorizovaná brigáda údernou jednotku, i když ne zcela ekvivalentní dosavadnímu tankovému praporu. Úderná síla dělostřelctva se v podstatě zachovala, jen pohyblivost a pohotovost k palbě úměrně poklesla zavedením tažených houfnic místo samohybných. Zcela beze změny zůstala bojová hodnota tankové brigády, divizního dělostřelctva a ostatních divizních jednotek.

MINIMÁLNÍ POČTY VOJSK TERITORIÁLNÍ OBRANY A BGS V PÁSMU 2 AS

Svazek, útvar, jednotka	Motor. prapory	Děla a minom.	PTK	PTŘS	Tarasnice	OT s kan. 20mm	Osoby
17. velitelství domobrany	4	36	32	24	200	—	8 000
18. velitelství domobrany	4	36	32	24	200	—	8 000
mopr KV	1	—	—	6	50	—	750
9 dalších mopr	9	—	—	54	450	—	6 750
70 rot OV jako 10 mopr	10	—	—	60	500	—	7 500
1. skupina BGS z toho prapor BGS	3	36 (12)	9 (3)	— —	40 (10)	12 (4)	2 700 (700)
Celkem	31	108	73	168	1450	16	34 400

Z těchto údajů můžeme učinit závěr, že motorizovaná divize je více uzpůsobena k vedení obranného boje v příhraničních prostorech, čili „k udržení okrajových území a zalesněných a silně členitých pohraničních prostorů“. (Generál Schnez, FAZ 27. 2. 1970). Přesto její úderná síla při využití výzbroje a terénu je relativně velká, neboť terénní podmínky jsou stejné pro obě strany; divize je schopna vést útok by i s omezeným cílem k překonání obtížných úseků terénu a k zabezpečení zasazení dalších sil do útoku.

Obdobně je tomu i s 1. horskou divizí, rozmístěnou v jižní části pásma 2. armádního sboru. Horská divize má příbližně stejnou organizaci jako motorizovaná. Rozdíly vyplývají jednak z toho, že má místo tankové brigády mechanizovanou, jednak z jejího ještě výraznějšího poslání vést boj v horském terénu, který je v jižní části NSR nepoměrně obtížnější a má vysokohorský charakter.

Druhosledová 10. tanková divize je rozmístěna ve značné hloubce a její přivedení a příprava k zasazení v prvním sledu sboru v útočné variantě by si vyžádala dvou až tří dnů, pokud by k jejímu přivedení nedošlo již dříve. Svou organizací (jedna mechanizovaná a dvě tankové brigády) a údernou silou je nejvýraznějším útočným prvkem operační sestavy armádního sboru. Byla by zcela určitě tedy použita na směr hlavního úderu armádního sboru buď v počáteční sestavě nebo zasazena k rozvíjení útoku po překonání pohraničního pásma motorizovanými útvary, anebo v obranné variantě jako hlavní součást protiúderného uskupení.

Sborový tankový pluk se svými dvěma tankovými prapory středních tanků, zesílenými po jedné mechanizované rotě, je vhodným prostředkem velitele sboru k ovlivňování průběhu boje na směru hlavního úsilí. Buď k rozvíjení útoku v hloubce sestavy protivníka jako před-sunutý odřad, nebo v obraně k tankovým protiztečím na likvidaci vlonu nebo v součinnosti s pěchotou k protiztečím a protiúderům. Mohou jím být posilovány prvosledové svazky, ale nikoli po praporech, nýbrž vždy jako celek. K zasazení pluku by pravděpodobně došlo co možná nejpozději vzhledem k tomu, že je vlastně poslední zálohou velitele sboru.

Začlenění vzdušné výsadkové brigády do složení armádního sboru je prvním krokem k vytvoření velmi pohyblivého prostředku, který je nezávislý na stavu komunikací a dopravní situaci, použitelný na různých místech fronty samostatně nebo v součinnosti s jinými jednotkami

k likvidaci větších vlonů, k obsazení důležitých prostorů a jejich udržení do příchodu vlastních vojsk apod. Pro odlehčení byly brigádě odňaty dělostřelecké zbraně, ale byla jí ponechána četa stíhačů tanků. Vzdušné výsadkové prapory byly vybaveny jednak speciálními výsadkovými vozidly KRAKA pro zvýšení pohyblivosti protitankových řízených střel a minometů, jednak lehkými obrněnými transportéry TERRIER pro dopravu výsadkové pěchoty po vysazení do místa bojové činnosti. Výsadkové prapory jsou vysazovány jako vrtulníkový výsadek, připravovaný na místo určení sborovým vojskovým letectvem, tj. dvěma leteckými pluky se 70 lehkými a středními vrtulníky, které jsou schopny přepravit naráz nejméně dva prapory i s výzbrojí. Vzdušná výsadková brigáda nevyniká sice údernou silou, ale působí s překvapením a může účinně zasáhnout do průběhu boje o důležitý prostor nebo čáru v taktické hloubce.

Jediným aktivním prostředkem sboru pro činnost v operační hloubce protivníka je sborová rota hloubkového průzkumu. Svými průzkumnými skupinami je schopna plnit úkoly průzkumu důležitých objektů, prostorů, komunikací a vojsk a současně organizovat a uskutečňovat diverzní akce až do hloubky 150 km. Průzkumné skupiny působí stejným způsobem jako americké jednotky RANGERS. Podle zveřejněných údajů ze cvičení dodala tato rota asi 70 % všech hodnotných zpráv o protivníkovi z hloubky.

Velitelství domobrany vojenských okruhů jsou důležitým a novým prvkem ve složení západoněmeckého pozemního vojska. Nejenže jsou záložními svazky, ale i prostředkem, který oprošťuje svazky pravidelných sil od útoků zabezpečení zázemí, týlu a jiných podružných úkolů ve srovnání s vedením bojové činnosti.

Západoněmecké velení sice zdůrazňuje, že tyto svazky jsou určeny čistě pro plnění teritoriálních ochranných a zajišťovacích úkolů, k ničení malých a tankových jednotek, které pronikly do hloubky proti výsadekům a jen jakoby na okraj připouští jejich použití i na frontě, bude-li toho třeba. Avšak za války můžeme počítat s takovou potřebou jako s pravidlem, a proto je zasazení těchto svazků v sestavě pravidelných sil více než pravděpodobné. Jsou to vlastně zmobilizované záložní divize, jejichž kvalita bude stále vyšší v závislosti na zkvalitňování kádrových a materiálních záloh.

Zasazení svazků můžeme předpokládat na kterémkoli místě sestavy armádního sboru, nejpravděpodobněji na méně významných směrech, ke krytí boku sesta-

vy, v mezerách a na stycích, v hloubce obrany pak k obsazení a udržení důležitých prostorů nebo i k protiztečím a součinnosti s dalšími silami i k protiúderům.

Hlavním úkolem motorizovaných praporů krajských velitelství teritoriální obrany a zajišťovacích rot okresních velitelství teritoriální obrany je ochrana a zajištění důležitých prostorů a objektů místního významu. Mohou však být s výhodou použity i v přífrontovém pásmu k zajištění sborových či divizních prostředků a záloh, pro něž by jinak musely bojové svazky vyčleňovat vlastní jednotky a vyčerpávat své síly. Jejich zasazení je rovněž pravděpodobné buď jednotlivě, nebo v sestavě svazků na stycích a v mezerách, ale je možné počítat i s jejich organizováním ve vyšší organické celky v krajích a vojenských okruzích, zvláště při přenesení operací na území NSR. V tom případě mohou být zasazeny jako pěší útvary nebo i jako pěší svazky k zaujetí obrany, k vedení boje na zdrženou apod.

Pohraniční vojsko Spolkové ostrahy hranic plní své úkoly v pohraničí téměř až do zahájení operací. Policejní a kontrolní funkce jednotek BGS v pohraničí má sice většinou končit ještě před vy-

puknutím konfliktu, a vystředáním průzkumnými jednotkami a jednotkami krytu hranic. Plnění úkolů policejního a zajišťovacího charakteru však pokračuje dále v hloubce na celém území.

Především chci zdůraznit dvě důležité okolnosti:

— jeden prapor BGS 1. skupiny má za úkol zabezpečit státní hranici od rakouských hranic asi po Furth im Walde v sestavě jednotek krytu hranic,

— začátek plnění policejní funkce v hloubce území je závislý na včasné stažení a odsunu jednotek BGS do určených prostorů.

Z toho vyplývá velká pravděpodobnost účasti jednotek BGS na bojové činnosti od samého počátku.

Jednotky BGS mají na teritoriu obdobné úkoly obrany a ochrany jako jednotky teritoriální obrany, které tím vhodně doplňují a zesilují zajištění zázemí. Kromě toho jsou lépe vyzbrojeny a vycvičeny než teritoriální jednotky a tudíž jejich použití jako zálohy pro obranu objektů a úseků terénu, pro protivýsadkovou a protitankovou obranu, jakož i v boji s partyzánským hnutím, patří za války k jejich běžným úkolům. Není vyloučeno ani jejich použití v sestavě armádního sboru, zvláště v obraně na pasívních směrech.

V posledních letech vynaložilo západoněmecké velení mnoho úsilí na to, aby v intencích nejnovější strategické koncepce NATO učinilo potřebné kroky ke zvýšení kvality svých pozemních vojsk s hlediska možností vedení konvenční války.

Zaváděná opatření organizačního rázu spolu s modernizací výzbroje mají uvést složení a uskupení pozemního vojska do souladu se zámyslem jeho použití. Jde především o přizpůsobení organizačního složení svazků terénním podmínkám v předpokládaném prostoru zasazení, o zabezpečení narůstání sil z hloubky, o podstatné zvýšení významu teritoriální obrany a ostatních ozbrojených složek. Z toho vyplývají i některé nové možnosti použití vojsk, na které jsem považoval za nutné v tomto článku upozornit.

Cílem bylo prohloubit obraz o možném protivníku a dát podklady pro modelování situace protivníka při přípravě důstojníků.